

Cvičení 4

1. K funkci f určete definiční obor na kterém je prostá. Určete také obor hodnot a nalezněte inverzní funkci f^{-1} . Funkce f a f^{-1} NEkreslete.

$$\begin{array}{lll} \text{a) } f(x) : y = 1 - \frac{x+1}{2}, & \text{b) } f(x) : y = \sqrt{x-1}, & \text{c) } f(x) : y = 1 - e^x, \\ \text{d) } f(x) : y = 3 \ln(2-x), & \text{e) } f(x) : y = 2x^2 - 1, 0 \leq x, & \end{array}$$

2. K funkci f určete definiční obor na kterém je prostá. Určete také obor hodnot a nalezněte inverzní funkci f^{-1} . Funkce f a f^{-1} NEkreslete.

$$\begin{array}{lll} \text{a) } f(x) : y = \sin(2x), & \text{b) } f(x) : y = 2 \cos \frac{x}{4}, & \text{c) } f(x) : y = 1 + \operatorname{tg} \left(\frac{\pi}{2} - x \right), \\ \text{d) } f(x) : y = \pi - \arcsin(x-1), & \text{e) } f(x) : y = 2 - \operatorname{arccotg}(x-2), & \text{f) } f(x) : y = 2 \sin(3x-1), \end{array}$$

Výsledky:

Příklad 1:

$$\begin{array}{lll} \text{a) } D(f) = \mathbb{R}, H(f) = \mathbb{R}, & f^{-1} : y = 1 - 2x, & D(f^{-1}) = \mathbb{R}, H(f^{-1}) = \mathbb{R} \\ \text{b) } D(f) = \langle 1, \infty \rangle, H(f) = \langle 0, \infty \rangle, & f^{-1} : y = x^2 + 1, & D(f^{-1}) = \langle 0, \infty \rangle, H(f^{-1}) = \langle 1, \infty \rangle, \\ \text{c) } D(f) = \mathbb{R}, H(f) = \langle -\infty, 1 \rangle, & f^{-1} : y = \ln(1-x), & D(f^{-1}) = \langle -\infty, 1 \rangle, H(f^{-1}) = \mathbb{R}, \\ \text{d) } D(f) = \langle -\infty, 2 \rangle, H(f) = \mathbb{R}, & f^{-1} : y = 2 - e^{\frac{x}{3}}, & D(f^{-1}) = \mathbb{R}, H(f^{-1}) = \langle -\infty, 2 \rangle \\ \text{e) } D(f) = \langle 0, \infty \rangle, H(f) = \langle -1, \infty \rangle, & f^{-1} : y = \sqrt{\frac{x+1}{2}}, & D(f^{-1}) = \langle -1, \infty \rangle, H(f^{-1}) = \langle 0, \infty \rangle. \end{array}$$

Příklad 2:

$$\begin{array}{ll} \text{a) } D(f) = \left\langle -\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4} \right\rangle, H(f) = \langle -1, 1 \rangle, & f^{-1} : y = \frac{1}{2} \arcsin x, \\ D(f^{-1}) = \langle -1, 1 \rangle, H(f^{-1}) = \left\langle -\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4} \right\rangle & \\ \text{b) } D(f) = \langle 0, 4\pi \rangle, H(f) = \langle -2, 2 \rangle, & f^{-1} : y = 4 \arccos \frac{x}{2}, \\ D(f^{-1}) = \langle -2, 2 \rangle, H(f^{-1}) = \langle 0, 4\pi \rangle, & \\ \text{c) } D(f) = \langle 0, \pi \rangle, H(f) = \mathbb{R}, & f^{-1} : y = \frac{\pi}{2} - \operatorname{arctg}(x-1), \\ D(f^{-1}) = \mathbb{R}, H(f^{-1}) = \langle 0, \pi \rangle & \\ \text{d) } D(f) = \langle 0, 2 \rangle, H(f) = \left\langle \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2} \right\rangle, & f^{-1} : y = 1 + \sin(\pi - x), \\ D(f^{-1}) = \left\langle \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2} \right\rangle, H(f^{-1}) = \langle 0, 2 \rangle, & \\ \text{e) } D(f) = \mathbb{R}, H(f) = \langle 2 - \pi, 2 \rangle, & f^{-1} : y = 2 + \operatorname{cotg}(2-x), \\ D(f^{-1}) = \langle 2 - \pi, 2 \rangle, H(f^{-1}) = \mathbb{R} & \\ \text{e) } D(f) = \left\langle \frac{1}{3} - \frac{\pi}{6}, \frac{1}{3} + \frac{\pi}{6} \right\rangle, H(f) = \langle -2, 2 \rangle, & f^{-1} : y = \frac{1}{3} + \frac{1}{3} \arcsin \frac{x}{2}, \\ D(f^{-1}) = \langle -2, 2 \rangle, H(f^{-1}) = \left\langle \frac{1}{3} - \frac{\pi}{6}, \frac{1}{3} + \frac{\pi}{6} \right\rangle. & \end{array}$$